

10

**Σύσταση Ευρωπαϊκών
Συμβουλίων Εργαζομένων**

Σκοπός του Νόμου

Ο περί της Σύστασης Ευρωπαϊκών Συμβουλίων Εργαζομένων Νόμος τέθηκε σε ισχύ στις 29 Ιουλίου 2011 και σκοπός του είναι η διασφάλιση και η βελτίωση του δικαιώματος των εργαζομένων για ενημέρωση και για διαβούλευση σε κοινοτικής κλίμακας επιχειρήσεις και ομίλους επιχειρήσεων. Προς τούτο, συνιστάται ευρωπαϊκό συμβούλιο εργαζομένων ή θεσπίζεται διαδικασία, υπό τις προϋποθέσεις και όπως ορίζεται στον Νόμο, για την υλοποίηση του σκοπού αυτού. (Ο Νόμος αντικατέστησε τους περί της Σύστασης Ευρωπαϊκών Επιτροπών Επιχειρήσεων Νόμους του 2002 έως 2007)

Διαβούλευση

Διαβούλευση σημαίνει την καθιέρωση διαλόγου και ανταλλαγής απόψεων μεταξύ των εκπροσώπων των εργαζομένων και της κεντρικής διεύθυνσης ή οποιουδήποτε άλλου καταλληλότερου οργάνου διευθυντικού επιπέδου, σε χρόνο, με τρόπο και με περιεχόμενο που δίνουν τη δυνατότητα στους εκπροσώπους των εργαζομένων, με βάση τα στοιχεία που παρασχέθηκαν, να διατυπώσουν γνώμη για τα προτεινόμενα μέτρα με τα οποία σχετίζεται η διαβούλευση, με κάθε επιφύλαξη των ευθυνών της διοίκησης και σε εύλογη προθεσμία, η οποία μπορεί να λαμβάνεται υπόψη από την επιχείρηση κοινοτικής κλίμακας ή τον όμιλο επιχειρήσεων κοινοτικής κλίμακας.

Κεντρική διεύθυνση

Κεντρική διεύθυνση σημαίνει την κεντρική διεύθυνση της επιχείρησης κοινοτικής κλίμακας ή, για τους ομίλους επιχειρήσεων κοινοτικής κλίμακας, της ελέγχουσας επιχείρησης.

Επιχείρηση κοινοτικής κλίμακας

Επιχείρηση κοινοτικής κλίμακας σημαίνει κάθε επιχείρηση που απασχολεί τουλάχιστον 1000 εργαζόμενους στα κράτη μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου και τουλάχιστον 150 εργαζόμενους σε καθένα από δύο τουλάχιστον διαφορετικά κράτη μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου.

Όμιλος επιχειρήσεων κοινοτικής κλίμακας

Όμιλος επιχειρήσεων σημαίνει κάθε όμιλο που περιλαμβάνει ελέγχουσα και ελεγχόμενες επιχειρήσεις.

Κοινοτικής κλίμακας όμιλος επιχειρήσεων σημαίνει κάθε όμιλο επιχειρήσεων, που ικανοποιεί όλες τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Απασχολεί τουλάχιστον 1000 εργαζόμενους στα κράτη μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου,
- έχει τουλάχιστον δύο επιχειρήσεις μέλη του ομίλου σε διαφορετικά κράτη μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, και
- τουλάχιστον μία επιχείρηση μέλος του ομίλου απασχολεί τουλάχιστον 150 εργαζόμενους σε ένα κράτος μέλος και τουλάχιστον μία άλλη επιχείρηση, μέλος του ομίλου, απασχολεί τουλάχιστον 150 εργαζόμενους σε κάποιο άλλο κράτος μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ).

Καθορισμός κατώτατου αριθμού εργαζομένων

Ο κατώτατος αριθμός εργαζομένων σε μια επιχείρηση ή/και τον όμιλο επιχειρήσεων καθορίζεται με βάση τον μέσο αριθμό εργαζομένων που απασχολούνται με σύμβαση εργασίας ορισμένου ή αορίστου χρόνου ή με μερική απασχόληση, που έχουν απασχοληθεί στην επιχείρηση τα δύο τελευταία χρόνια.

Οι επιχειρήσεις, που είναι εγκατεστημένες στην Κυπριακή Δημοκρατία και εμπίπτουν στις διατάξεις του Νόμου, πρέπει να γνωστοποιούν γραπτώς τον αριθμό των απασχολουμένων (όπως αυτό καθορίζεται στον Νόμο) στην αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τους εκπροσώπους των εργαζομένων, εντός τριών μηνών από την ημέρα που τέθηκε σε εφαρμογή ο Νόμος.

Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος (ΕΟΧ)

Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος σημαίνει τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την Ισλανδία, τη Νορβηγία, το Λιχτενστάιν και την Ελβετία.

Ελέγχουσα επιχείρηση

Για σκοπούς του Νόμου αυτού, *ελέγχουσα επιχείρηση* σημαίνει την επιχείρηση που μπορεί να ασκεί δεσπόζουσα επιρροή σε μια άλλη επιχείρηση, την ελεγχόμενη επιχείρηση, είτε λόγω δικαιωμάτων κυριότητας, χρηματοοικονομικής συμμετοχής είτε κανόνων που τη διέπουν.

Θεωρείται ότι υπάρχει δεσπόζουσα θέση, εκτός αν αποδειχθεί το αντίθετο, στις περιπτώσεις που μια επιχείρηση έναντι μιας άλλης επιχείρησης (αμέσως ή εμμέσως):

- Κατέχει την πλειοψηφία του καλυφθέντος κεφαλαίου της επιχείρησης, ή
- διαθέτει την πλειοψηφία των ψήφων που συνδέονται με τα μερίδια τα οποία εκδίδει η επιχείρηση, ή
- μπορεί να διορίζει περισσότερα από τα μισά μέλη του διοικητικού συμβουλίου, ή του διευθυντικού ή του εποπτικού οργάνου της επιχείρησης.

Προκειμένου να κριθεί εάν μια επιχείρηση είναι ελέγχουσα επιχείρηση, εφαρμόζεται η νομοθεσία του κράτους μέλους (του ΕΟΧ) στο οποίο υπόκειται η εν λόγω επιχείρηση. Εάν το δίκαιο που διέπει την επιχείρηση δεν είναι δίκαιο κράτους μέλους (του ΕΟΧ), εφαρμόζεται το δίκαιο του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου βρίσκεται ο αντιπρόσωπός της ή, όταν δεν υπάρχει τέτοιος αντιπρόσωπος, το δίκαιο του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου βρίσκεται η κεντρική διεύθυνση εκείνης της επιχείρησης του ομίλου, η οποία απασχολεί το μεγαλύτερο αριθμό των εργαζομένων. Μία επιχείρηση δεν θεωρείται ότι είναι ελέγχουσα, παρά τις διατάξεις του Νόμου αυτού, εάν εμπίπτει σε ορισμένες πρόνοιες των περί Ελέγχου των Συγκεντρώσεων Νόμων του 1999 μέχρι 2000.

Πεδίο εφαρμογής

Ο Νόμος εφαρμόζεται:

- Σε επιχειρήσεις κοινοτικής κλίμακας που είναι εγκατεστημένες στην Κυπριακή Δημοκρατία, και
- σε κοινοτικής κλίμακας ομίλους επιχειρήσεων των οποίων η ελέγχουσα ή μητρική επιχείρηση είναι εγκατεστημένη στην Κυπριακή Δημοκρατία.

Οι εξουσίες και οι αρμοδιότητες των ευρωπαϊκών συμβουλίων επιχειρήσεων και η έκταση των διαδικασιών για την ενημέρωση των εργαζομένων και τη διαβούλευση με αυτούς, οι οποίες θεσπίζονται για την υλοποίηση του στόχου του Νόμου, αφορούν, για τις επιχειρήσεις κοινοτικής κλίμακας, όλες τις εγκαταστάσεις που βρίσκονται στα κράτη μέλη (του ΕΟΧ) και, για τους ομίλους επιχειρήσεων κοινοτικής κλίμακας, όλες τις επιχειρήσεις μέλη του ομίλου που βρίσκονται στα κράτη μέλη του ΕΟΧ.

Με την εφαρμογή του Νόμου δεν θίγονται:

- Εκείνα τα δικαιώματα των εργαζομένων σχετικά με την ενημέρωσή τους και με τις διαβουλεύσεις με αυτούς, τα οποία υφίστανται σύμφωνα με τη νομοθεσία και πρακτική,

- οι διατάξεις του περί Ομαδικών Απολύσεων Νόμου του 2001 και των περί Διατήρησης και Διασφάλισης των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων κατά τη Μεταβίβαση Επιχειρήσεων, Εγκαταστάσεων ή Τμημάτων Επιχειρήσεων ή Εγκαταστάσεων Νόμων του 2000 και 2003.

Ο Νόμος δεν εφαρμόζεται στο ναυτιλλόμενο προσωπικό του εμπορικού στόλου.

Σύσταση και Λειτουργία Ευρωπαϊκού Συμβουλίου

Σε όλες τις επιχειρήσεις κοινοτικής κλίμακας και σε όλους τους ομίλους επιχειρήσεων κοινοτικής κλίμακας, συνιστάται ευρωπαϊκό συμβούλιο εργαζομένων ή θεσπίζεται διαδικασία για την ενημέρωση των εργαζομένων και τη διαβούλευση με αυτούς, υπό τις προϋποθέσεις, με τον τρόπο και με στόχο που προβλέπει ο Νόμος. Οι ρυθμίσεις για την ενημέρωση των εργαζομένων και τη διαβούλευση με αυτούς καθορίζονται και τίθενται σε εφαρμογή κατά τέτοιο τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται η αποτελεσματικότητά τους και να διευκολύνεται η αποτελεσματική λήψη αποφάσεων της επιχείρησης ή του ομίλου επιχειρήσεων.

Η κεντρική διεύθυνση είναι υπεύθυνη για τη δημιουργία των προϋποθέσεων και των μέσων, που είναι αναγκαία για τη σύσταση του ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων ή τη θέσπιση μιας διαδικασίας για την ενημέρωση και τη διαβούλευση στην επιχείρηση κοινοτικής κλίμακας και τον κοινοτικής κλίμακας όμιλο επιχειρήσεων. Όταν η κεντρική διεύθυνση δεν βρίσκεται σε κράτος μέλος (του ΕΟΧ), την πιο πάνω ευθύνη έχει εκπρόσωπος της κεντρικής διεύθυνσης σε κράτος μέλος (του ΕΟΧ), ο οποίος θα πρέπει, ενδεχομένως, να διορίζεται. Εάν δεν υπάρχει τέτοιος εκπρόσωπος, την ευθύνη έχει η διεύθυνση της εγκατάστασης ή της επιχείρησης του ομίλου, η οποία απασχολεί το μεγαλύτερο αριθμό εργαζομένων σε κράτος μέλος.

Η κεντρική διεύθυνση αρχίζει τις διαπραγματεύσεις για τη σύσταση ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων ή τη θέσπιση μιας διαδικασίας για την ενημέρωση και τη διαβούλευση, με δική της πρωτοβουλία ή ύστερα από γραπτό αίτημα τουλάχιστον 100 εργαζομένων ή των εκπροσώπων τους, οι οποίοι υπάγονται τουλάχιστον σε δύο επιχειρήσεις ή εγκαταστάσεις που βρίσκονται σε δύο διαφορετικά κράτη μέλη (του ΕΟΧ). Για το σκοπό αυτό, συγκροτείται ειδική διαπραγματευτική ομάδα, η οποία αποτελείται από αντιπροσώπους των εργαζομένων.

Ειδική διαπραγματευτική ομάδα

Η ειδική διαπραγματευτική ομάδα είναι υπεύθυνη με την κεντρική διεύθυνση για τη σύσταση ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων ή την καθιέρωση διαδικασίας για την ενημέρωση των εργαζομένων και τη διαβούλευση με αυτούς.

Τα μέλη της εκλέγονται ή διορίζονται κατ' αναλογία προς τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολούνται σε έκαστο κράτος μέλος (του ΕΟΧ) από την επιχείρηση κοινοτικής κλίμακας ή τον όμιλο επιχειρήσεων κοινοτικής κλίμακας, κατανέμοντας σε κάθε κράτος μέλος (του ΕΟΧ) μια έδρα ανά μερίδα εργαζομένων που απασχολούνται σε αυτό το κράτος μέλος (του ΕΟΧ) ίση με το 10% του αριθμού των εργαζομένων που απασχολούνται στο σύνολο των κρατών μελών (του ΕΟΧ) ή κλάσμα της εν λόγω μερίδας.

Περιεχόμενο της συμφωνίας

Η κεντρική διεύθυνση και η ειδική διαπραγματευτική ομάδα πρέπει να διαπραγματεύονται με πνεύμα συνεργασίας με σκοπό την επίτευξη συμφωνίας, η οποία είναι γραπτή και περιλαμβάνει διάφορα θέματα σχετικά με τις λεπτομέρειες της υλοποίησης της ενημέρωσης των εργαζομένων και της διαβούλευσης με αυτούς.

Η κεντρική διεύθυνση και η ειδική διαπραγματευτική ομάδα μπορούν να συμφωνήσουν γραπτώς διαδικασίες ενημέρωσης και διαβούλευσης, αντί να συστήσουν ευρωπαϊκό συμβούλιο εργαζομένων.

Επικουρικές υποχρεώσεις

Με στόχο να εξασφαλιστεί η υλοποίηση του σκοπού του Νόμου, ειδικές επικουρικές διατάξεις (συμπληρωματικές υποχρεώσεις) εφαρμόζονται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Αν αποφασιστεί από την κεντρική διεύθυνση και την ειδική διαπραγματευτική ομάδα, ή
- αν η κεντρική διεύθυνση αρνηθεί την έναρξη διαπραγματεύσεων εντός εξαμήνου από την υποβολή του σχετικού αιτήματος, ή
- αν, μέσα σε τρία χρόνια από την υποβολή του εν λόγω αιτήματος, τα μέρη δεν καταλήξουν σε σχετική συμφωνία.

Ειδικές επικουρικές υποχρεώσεις εφαρμόζονται επίσης όσον αφορά τη σύσταση, τη σύνθεση, τις αρμοδιότητες και τις λειτουργίες του ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων.

Εμπιστευτικές πληροφορίες

Τα μέλη της ειδικής διαπραγματευτικής ομάδας και του ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων, οι εμπειρογνώμονες καθώς και οι εκπρόσωποι των εργαζομένων απαγορεύεται να αποκαλύπτουν σε τρίτους πληροφορίες που τους ανακοινώθηκαν ρητά ως εμπιστευτικές. Αυτή η υποχρέωση για εμπιστευτικότητα εξακολουθεί να υφίσταται, ακόμα και μετά τη λήξη της θητείας τους και ανεξάρτητα από τον τόπο όπου βρίσκονται. Εντούτοις, η κεντρική διεύθυνση δικαιούται να αρνηθεί την παροχή πληροφοριών στο ευρωπαϊκό συμβούλιο εργαζομένων για θέματα που:

- Η φύση τους είναι τέτοια ώστε, βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, δυνατόν να δυσχεράνουν σοβαρά τη λειτουργία των συγκεκριμένων επιχειρήσεων ή να τις ζημιώσουν,
- χαρακτηρίζονται απόρρητα από την ισχύουσα νομοθεσία. Μόνο με διάταγμα δικαστηρίου υποχρεώνεται η κεντρική διεύθυνση να πληροφορεί το ευρωπαϊκό συμβούλιο εργαζομένων για απόρρητα θέματα.

Προστασία των εκπροσώπων των εργαζομένων

Τα μέλη της ειδικής διαπραγματευτικής ομάδας, τα μέλη του ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων και οι εκπρόσωποι των εργαζομένων, απολαμβάνουν, κατά τη άσκηση των καθηκόντων τους, της ίδιας προστασίας, καθώς και εγγυήσεων βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας ή/και πρακτικής. Αυτό αφορά και τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις της ειδικής διαπραγματευτικής ομάδας ή του ευρωπαϊκού συμβουλίου εργαζομένων ή σε οποιοδήποτε άλλη συνεδρίαση, που πραγματοποιείται στο πλαίσιο της συμφωνίας για ενημέρωση και διαβούλευση των εργαζομένων, και την καταβολή των αποδοχών τους κατά την αναγκασία για την άσκηση των καθηκόντων τους απουσία.

Αδικήματα και ποινές

Όποιος παραβαίνει τις διατάξεις του Νόμου, σε περιπτώσεις καταδίκης του τιμωρείται σε ποινή φυλάκισης μέχρι δύο χρόνια ή σε πρόστιμο μέχρι €34.000 ή και στις δύο ποινές μαζί.